

باشاعران‌زاین

صدها سال پیش، یک قالب شعری در زاین به نام هایکو معروف شد. در حقیقت هایکو قالب شعری بسیار مشهور ژاپنی است که بیانی بسیار کوتاه از ذهنیت و دیدگاه‌های مردمان سرزمین آفتاب‌تابان به جهان هستی است.

نمی‌دانم به چه می‌اندیشند آدمیان زادگاهم
می‌دانم اما گل‌های آن‌جا هنوز
همان عطر همیشگی را دارند

شاعر: کی تسورو ایوکی

بهار

ته‌ای بی‌نام

پوشیده در مه صبحگاه

شاعر: ماسوتو یاشو

کاش جهان همواره چنین می‌ماند

چند ماهیگیر

به کار کشیدن قایقی کوچک به ساحل رود

شاعر: میناموتو سانه‌موتو

غلط‌نویسیم

در پیرامون | با این که حرف اضافه ی مرکب "در باره" فارسی است، معلوم نیست چرا در اوایل این قرن گروهی از طرفداران فارسی سره کوشیدند تا ترکیب ساختگی "در پیرامون" را جانشین آن کنند. پیرامون به معنای "اطراف و حوالی" است و در پیرامون یعنی "در اطراف گرداگرد". در پیرامون شهر حصاری کشیدند... اگر امروزه بخواهیم در پیرامون راه به کار ببریم باید معنای درست آن را در نظر داشته باشیم. مثلاً در پیرامون مسئله‌ای بحث کردن یعنی "در حول و جوش مسئله‌ای (و نه در خودآن) بحث کردن". بنابراین "در پیرامون" معادل دربار نیست و نباید به جای آن به کار رود.

بر گرفته از کتاب «فرهنگ درست نویسی سخن»، تألیف استاد حسن انوری

فراموشی نام من است

نقد کتاب «آداب شقه شدن در خانه پدرم ذبیح» اثر رسول سیمیا، شاعر افغانستانی

حیدر کاسی

calture@khorasannews.com

شاید از شنیدن مجموعه شعر «آداب شقه شدن در خانه پدرم ذبیح» کمی تعجب کنید اما زمانی که متوجه شوید شاعر این کتاب اهل کشور افغانستان است و به جنگ‌های متداول این کشور آگاهی داشته باشید این علامت تعجب در

ذهنتان، رنگ می‌بازد.

«زیشان داروهای تازه‌تری را کشف کردند و من درهای تازه‌تری را» این شروع کتاب «آداب شقه شدن در خانه پدرم ذبیح» است که سال ۱۴۰۱ نشر سیب سرخ منتشر کرده است. وقتی کتابی با یک چنین سطرهای متفاوت و قابل تأملی آغاز می‌شود قطعاً انتظار مخاطب را از خودش بالا برده و کار مؤلف را در ادامه سخت‌تر می‌کند. حالا بماند که اغلب شاعران بهترین شعرهایشان را در پیشانی و پایان کتاب می‌گذارند که رسول سیمیا

هم از این قاعده مستثنا نیست. از این که بگذریم؛ اما مجموعه شعر سیمیا آن قدر شاعرانگی‌های لازم را در خود دارد که در فرازهایی از کتاب روح شونده را صیقل دهد: «برای ادا کردن نامم به ماشینی چهار نفره فکر کن / که چطور هفده نفر را در خود چپانده / و در سرایشی یک جاده پر گردوغبار / در مرز دوغارون ترمز بریده است» یکی از ویژگی‌های یک کتاب خوب این است که وقتی کسی آن را می‌خواند و نویسنده‌اش را نمی‌شناسند از به‌لای کلمه‌ها به جغرافیا و

فرمول جهانی سازی ادبیات داستانی ایران

گزارشی از سخنرانی داوود امیریان، نویسنده، پژوهشگر سرشناس ادبی و خالق آثار ماندگاری

همچون «جام جهانی در جوادیه» که از تاثیر شگرف «اقلیم نویسی» بر این گونه ادبی می گوید

محمد بهبودی نیا

calture@khorasannews.com

نشست تخصصی تحلیل و بررسی «تأثیر اقلیم نویسی بر داستان کودک و نوجوان» در دانشگاه فردوسی به همت «مکتب‌خانه ادبی خراسان» برگزار شد.

به گزارش خراسان، نشست تخصصی تحلیل و بررسی «تأثیر اقلیم نویسی بر داستان کودک و نوجوان» با حضور داوود امیریان، نویسنده شناخته‌شده این حوزه با حضور جمعی از استادان و نویسندگان نوقلم در قطب علمی دانشگاه فردوسی برگزار شد. داوود امیریان در این مراسم گفت: در باره اهمیت موضوع اقلیم نویسی، همین بس که بگوییم تا امروز آن دسته از هنرها بیشترین شانس جهانی شدن را دارند که باتکیه بر بومی نویسی یا همان اقلیم نویسی خلق شده‌باشند. بر کسی پوشیده نیست که هنرهای بسیاری تا امروز با بهره گیری از این تکنیک توانسته‌اند توجه مردم جهان را به خودشان جلب کنند.

■ موقعیت و شخصیت در اقلیم نویسی

وی افزود: توجه به موقعیت و شخصیت، دو موضوع مهم در داستان نویسی است که برای خلق موفق موقعیت و شخصیت‌ها باید اقلیمی را که داستان در آن روایت می‌شود به خوبی بشناسیم.

امیریان تصریح کرد: این واقعیتی انکار نشدنی است که ما فقط با داستان‌های بومی می‌توانیم قدرت نویسندگی‌مان را به رخ جهانیان بکشیم، به عنوان مثال «قصه‌های سیلان» و «کوه، مرصادا»، نوشته محمدرضا بایرامی با تکیه بر همین اصل مهم و البته تسلط این نویسنده بر ساخت روایت‌ها و دیگر اصول که در ادامه به آن اشاره می‌کنم به موفقیت‌های زیادی در سطح جهان دست پیدا کرده است. این نویسنده حوزه ادبیات کودک و نوجوان گفت: دقت، تیزبینی و قدرت نویسندگی در توصیف طبیعت و مردم هر اقلیم جزو تکنیک‌هایی است که برای اقلیم نویسی به عنوان قدم‌های حساس اولیه به شمار می‌رود. پس داستان نویسان ما باید از همان منطقهای نویسنده که در آن نفس می‌کشیدند و سال‌ها آن‌جا زندگی کرده‌اند، نمونه‌های

نخستین نشست تخصصی

موفق این نوع نویسندگی را می‌توان در آثاری از احمد محمود، محمود دولت‌آبادی، نویسندگان جوان‌تر ایرانی و خارجی یافت. امروزه نویسندگان زیادی به این اتفاق نظر رسیده‌اند که برای موفقیت بیشتر باید بومی نویسی را اصل قرار دهند. البته یادآوری این نکته ضروری است که علاوه بر تیزبینی در روایت جغرافیای محل زندگی خود، هوشمندی در شناخت و تحلیل لایحه، فرهنگ و نوع پوشش مردم آن اهمیت ویژه‌ای دارد. با این شیوه مخاطبی که هیچ‌گاه آن محل را به چشم ندیده در ذهن خود به آن منطقه سفر می‌کند و همین فن‌ها و راه‌آدمه مطالعه یک داستان، مشتاق و مشتاق‌تری می‌کند.

■ دلیل موفقیت هوشنگ مرادی کرمانی

نویسنده کتاب «جام جهانی در جوادیه» تصریح کرد: اگر بخواهم چند نویسنده ایرانی، موفق در اقلیم نویسی حوزه کودک و نوجوان را نام ببرم، اولین نویسنده هوشنگ مرادی کرمانی است که آثار فراوانی از او به زبان‌های دیگر ترجمه شده و فیلم‌های سینمایی و سریال‌های زیادی نیز بر اساس داستان‌های اقلیمی او ساخته شده است. مرادی کرمانی در «قصه‌های مجید» به قدری جذاب فضای کرمان را توصیف کرده که حتی یک خواننده اگر در کشوری دور زندگی کند می‌تواند فضای این شهر تاریخی را در ذهنش مجسم کند و سفری خیالی به کرمان داشته باشد. (هر چند سریالی که بر اساس این داستان ساخته شده در فضای اصفهان است). هوشنگ مرادی کرمانی در داستان «خم» هم به خوبی اقلیم را توصیف کرده است. داستان «بچه‌های قالیباف‌خانه» و حتی «شما که غریبه نیستید» که داستان زندگی این نویسنده است هم از هنر اقلیم نویسی بهره‌مند شده است. امیریان

■ اقلیم نویسی در نگاه نویسندگان جهان

نویسنده کتاب «برادر من تویی» در تشریح جایگاه اقلیم نویسی در نگاه نویسندگان بزرگ جهان گفت: داستان «هری پاتر» یا «رم دابینچی» اثر نویسندگان بزرگ غیرایرانی، نیز با تکیه بر اقلیم نویسی نوشته شده است. پس می‌بینیم که این تکنیک جهانی است. مارک تواین در داستان «هاکلبری فین» به خوبی از اقلیم محل زندگی خود و رود «می‌سی سی‌پی» بهره برده است. این نویسنده که مادر کلان افتاده بر ساقه شکسته ریواس خواب آوارگی ات را می‌دید / خوابی پاره‌وز خمی از اوغان های کوچی اشتر سوار»

■ تأثیر نام کتاب بر مخاطب

در دوره‌ای که شاعران برای انتخاب نام کتاب هایشان از ترکیب‌ها به کلمه و از کلمه به حروف رسیده‌اند رسول سیمیا، یک سطر بلند و هفت کلمه‌ای را برای عنوان کتابش انتخاب می‌کند. مثلاً اسم یکی از کتاب‌های حسین جنتی از شاعران شناخته‌شده هم عصر ما «ن» است و همین یک حرف نه تنها در ذهن

می‌کند که خواننده مشتاق زندگی در کنار رود می‌سی‌سی‌پی می‌شود. او با بهره‌گیری از اقلیم نویسی و تخیل و قدرت نویسندگی مثال‌زدنی‌اش، رود می‌سی‌سی‌پی را از یک پدیده طبیعی به یک شخصیت جان‌دار و دارای روح، تبدیل کرده است.

وی گفت: «چارلز دیکنز» نیز در آثارش فضای مه‌آلود لندن را به خوبی روایت کرده است. او در رمان «دیوید کاپرفیلد» و «جک لندن» به جزئی‌ترین موضوعات مرتبط با اقلیم پرداخته است. پسر جنگل، پینوکیو و بسیاری از داستان‌های موفقی در حوزه کودک دارای همین تکنیک هستند.

■ تأکید «مکتب‌خانه خراسان» بر اقلیم نویسی

در حاشیه این نشست ادبی، سید جلال قوامی، سخنگو و عضو هیئت مؤسس مکتب‌خانه ادبی خراسان در گفت‌گو با خبرنگار ما درباره فعالیت‌های مکتب‌خانه ادبی خراسان و تأکید بر اقلیم نویسی گفت: فعالیت مکتب‌خانه ادبی خراسان از تابستان ۱۴۰۱ رسماً شروع شد. این مکتب‌خانه را بنا کرده‌ایم تا در آن بیندیشیم، بیاموزیم و میراث فرهنگی و بومی و ملی پیشینیان را یاس‌بخشیم.

وی افزود: فعالیتمان را در حوزه اقلیم نویسی با داستان شروع کردیم که مادر همه حضور نویسندگان صاحب‌سبک اقلیم‌نویسی برگزار کرده‌ایم و فرآورده‌هایی هم داشتیم؛ اما همچنان تلاشمان را خواهیم کرد تا اقلیم‌نویسی را به معیارهای جهانی ادبیات داستانی پیوند بزنیم.

قوامی تصریح کرد: تا امروز چندین جلسه با حضور نویسندگان صاحب‌سبک اقلیم‌نویسی برگزار کرده‌ایم و در همین مدت کوتاه، دوستان و هم‌راهان ارزشمندی به ما پیوسته‌اند. امید داریم اندک‌اندک سیمرغی شویم و بیرق داستان اقلیمی را با تمام عمق و ظرفیتش بر بلندای کوه قاف ادبیات داستانی جهان برافرازیم. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید، وی تصریح کرد: جلسات مکتب‌خانه ادبی خراسان، چهارشنبه‌ها ساعت ۱۶ در کتابخانه قطب علمی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می‌شود. علاقه‌مندان به حوزه داستان‌نویسی و ادبیات اقلیمی می‌توانند از طریق آدرس https://eitaa.com/Maktabkhaneh_adabi_khorasan نیز به اخبار مربوط به فعالیت‌ها و مکتب‌خانه خراسان دسترسی‌پدا کنند.

مخاطب باقی می‌ماند بلکه با تلفظ «نون» ایهام زیبایی می‌سازد یا «ب کوچک» که نام یکی از کتاب‌های امین فقیری ست. سیمیا اسم نیمه بلندی را برای کتابش انتخاب کرده و احتمالاً اگر از خودش هم بپرسند به «آداب شقه شدن» اکتفا کنند و چهار کلمه بعدی را سانسور کنند. این یکی از آسیب‌ها در نشر یک کتاب است. طولانی بودن نام کتاب هم از دیدگاه زیبایی‌های بصری به کتاب ضربه می‌زند و هم به‌حمت در ذهن شنونده به یاد می‌ماند.

■ کلمات خنثی

شاعر این مجموعه شعر سپید از آن دسته شاعرانی ست که در سرودن شعر، یک کل منسجم برایش مهم‌تر از جزئیاتی با ظرفت‌های شاعرانه‌و موج‌زاست و همین دیدگاه باعث شده است در بسیاری از سطرهای این کتاب، کلامش به طولانی‌شود و بسیاری از کلمه‌ها حشو به شمار آید به‌طوری‌که در بعضی از شعرها اگر کلمه و گاه حتی سطر ی حذف شود اتفاق خاصی نمی‌افتد:

فرهنگی هنری

تخصیص بودجه ۴۰ میلیارد ریالی به انجمن‌های ادبی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به ریل‌گذاری جدید فرهنگی برای تقویت محتوا در استان‌ها با تخصیص منابع جدید صورت گرفته، گفت: به انجمن‌های ادبی حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیارد ریال اختصاص داده خواهد شد. به گزارش ایرنا، محمد مهدی اسماعیلی اظهار کرد: ریل‌گذاری جدید برای تقویت محتوا در استان‌ها با تخصیص منابع جدید صورت گرفته، به‌طور مثال به انجمن‌های هنری، موسیقی و تجسمی در هراستان یک میلیارد و به انجمن‌های ادبی نیز حدود ۲۰ تا ۴۰ میلیارد اختصاص داده خواهد شد.

فراخوان نخستین جشنواره ملی دانشجویی موسیقی نواحی

نخستین جشنواره ملی دانشجویی با محوریت موسیقی نواحی ایران و باهدف معرفی استعدادهای این حوزه به عرصه موسیقی ایران برگزار می‌شود.

به گزارش صبا، نخستین جشنواره ملی موسیقی دانشجویی با تمرکز بر موسیقی نواحی ایران، به همت مرکز علمی کاربردی فرهنگ و هنر واحد ۱۵ آذر ۴۶ برگزار می‌شود.

سوسن تقی‌پور، مدیر مرکز علمی کاربردی فرهنگ و هنر واحد ۴۶ می‌گوید: این جشنواره با تمرکز بر موسیقی نواحی و در سه بخش خوانندگی، نوازندگی و گروه نوازی برگزار می‌شود. علاقه‌مندان به موسیقی تا ۱۴۰۲ فرصت شرکت در این رویداد را دارند. علاقه‌مندان شرکت در این جشنواره برای ثبت‌نام و ارسال آثار در جشنواره ملی دانشجویی به نشانی uast.ir46 مراجعه کنند.

انتشار دست‌نوشته‌های نیمایوشیخ برای نخستین بار

فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای نخستین بار بیش از یک‌صد، دست‌نوشته از شعرهای نیمایوشیخ را منتشر کرد.

به گزارش روابط عمومی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مجموعه‌ای از دست‌نوشته‌های نیمایوشیخ در فرهنگستان زبان و ادب فارسی نگهداری می‌شود. این اسناد را شراکیم یوشیخ، فرزند نیما و به نمایندگی از وارثان نیما در تاریخ بیست و سوم آبان ۱۳۷۳ به فرهنگستان واگذار کرده است.

در سطر «شنه/ موتور هوندای من /وزیبابی‌ات را گرفته بودند» کلمه «موتور» حشو بوده و در «هوند» مستتر است طوری که اگر حذف شود اتفاق خاصی نمی‌افتاد. تکرار حرف ربط «و» هم آسیب دیگری است که حد آن در کتاب رعایت نشده است: «کیبوتری پرواز نمی‌کند /و هیچ زائری / کشش‌هایش را در کیسه‌ای پنهان نمی‌کند /و من آن درخت خشکیده کنار حوض ام...». در بخشی دیگر از کتاب، حرف «و» نه تنها نقشی ندارد بلکه تکرار آن کاملاً اضافه و زبان‌شعر را دچار مشکلاتی کرده است.

■ در آمیختن واژگان محلی و معیار

این کتاب سرشار از واژگان و ترکیب‌های محلی است. در آمیختن این کلمات با زبان معیار به قوام و خاص بودن کتاب کمک کرده است، واژگانی همچون «آوشار» و «اوغان» مادر کلان» «عسگر صاحب» «گاو گم» «ایلا گویی» «لیش» و... به صمیمیت زبان کمک کرده و خوانش کتاب را برای مخاطب لذت‌بخش کرده است.

آگهی مزایده عمومی مر حله چهارم شرکت منحلہ در حال تصفیه تعاونی فنی و مهندسی راهداری

راهسازی نامن خراسان کد ۴۸۷۱ به شماره ثبت ۱۵۹۳۴

بدینوسیله به اطلاع میرساند این شرکت قصد دارد اموال منقول کار کرده خود را که متعلق به سهامداران میباشد بشرح ذیل به بالاترین قیمت پیشنهادی واگذار نماید، لذا از متقاضیان درخواست میگردد جهت دریافت اسناد مزایده در وقت اداری به دفتر شرکت تعاونی واقع در چهارراه عباسی مجتمع تجاری دهقان ساختمان ۷۲ طبقه دوم واحد یک مراجعه نمایند و جهت اطلاعات بیشتر با شماره تلفنهای ۳۶۰۵۵۳۴۶ و ۹۱۵۴۸۴۰۲۹۵ در وقت اداری با آقای طینتی مسئول مالی شرکت تماس حاصل فرمایند.

مهلت دریافت اسناد: از ۱۴۰۲/۰۸/۲۳ لغایت پایان وقت اداری یکشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۸
تاریخ بازدید: از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۹ لغایت پایان وقت اداری سه شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۳۰
مهلت ارسال پیشنهادات: از تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۱ لغایت پایان وقت اداری روز پنج شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۰۴
تاریخ بازگشائی قیمت های پیشنهادی شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۰۴

شرایط: ۱- میزان ۵/ سپرده تضمین شرکت در مزایده برابر قیمت پایه کارشناسی به حساب بانکی شماره ۰۱۰۲۵۸۱۴۵۹۰۰۹ بانک صادرات به نام شرکت تعاونی راهداری نامن خراسان یا شماره شبا ۰۱۰۲۵۸۱۴۵۹۰۰۰۰۰۱۳۹۹ بانک صادرات به نام شرکت فوق الذکر واریز و ضمیمه فرم پیشنهاد قیمت گردد.

۲- در صورت مساوی بودن قیمت های پیشنهادی اولویت واگذاری با سهامداران محترم میباشد.

۳- این شرکت در قبول یا رد یکی از پیشنهادات یا کلیه آنها مختار میباشد.

۴- در صورت انصراف نفر اول سپرده شرکت در مزایده ضبط و اولویت به ترتیب با نفر دوم و سوم میباشد.

۵- برنده مزایده حداکثر ظرف ۷۲ ساعت موظف به تسویه حساب و واریز وجه اعلامی به حساب شرکت و تحویل لوازم درخواستی میباشد.

شرح لوازم مورد نظر: الف: علائم جاده ای و تجهیزات ایمنی راهها و دوربین نقشه برداری نیوو ب: ابزار و ماشین آلات و لوازم قطعات کارگاهی ج: اقلام و لوازم اداری و مالی د: لوازم خانگی و ظروف آشپزخانه

هیئت تصفیه شرکت تعاونی راهداری و راهسازی نامن خراسان